

KORRESPONDENT—KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

*L. Grodna. — Sessya Seymowa zaga dnia 29.
Lipca w Poniedzialek.*

JP. Marszałek seymowy zagaia sessyą od wprowadzenia materji prorogacyi Seymu. Zachodzą skargi do Stanow przez JPP. Szydłowskiego Płockiego, Karfskiego, i innych Posłow o zabronionym JPanu Skarżynskiemu Łomżyńskiemu przybyciu do Izby, i zagrożonym otworzeniu zdania swego. Przeczą niektorzy istocie takowego doniesienia. Przybywa Jhnci Pan Skarżynski do Izby, i o aktualności wnioskow co się tycze zabronionego mu zdania, sam opowiada.

JP. Młodzianowski Rozań: wniosek na sessyi przez się JP. Ożarowskiego Kaszt: względem zarządzenia potrzebom woyska przypomina, żądając, aby JP. Kasztelan, iakie ma w tey materji projekta Stanom podał, sam zaś nie mogąc dla warunków Instrukcyi swoiey przychylić się do stanowienia nowych podatkow, takowy tylko podaje śrzodek, aby wyplacenie septembrowego podatku mogło być zbliżone dla prędszego woysku dostarczenia zapłaty, lecz gdy ten fundusz nie byłby dostatecznym, wnosi prozbę do Ministrów, tudzież listy cywilney, i wyższych rang officyerów, począwszy od Pułkownika, iżby ci gaży swoiey do czasu zasilenia Gyczyzny poczekali, a te fundusze, aby na żołd niższych officyerów i woyska użyte być mogły, doradza.

JP. Ożarowski Kaszt: Woyn: z okoliczności determinowaney w przeciągu tygodni 6. ratyfikacyi Traktatu, nieprzyzwoitość limity podług niektorzych żądania do d. 15. Sierpnia okazuje. W materji zaś woyskowej czyniąc z siebie podług wniosku JP. Rozańskiego osiarg względem inszych Sztabu officerów

twierdzi, że wielu nie są w stanie utrzymania się. Naoftatek takowy środek nie odpowiadać zamiarowi zadofyc uczynienia należytości woyska, okazuie. Podaie tylko dwa sposoby zdolne do odpowiedzenia żądanemu funduszowi na woysko, to jest: podwoienie na ten raz podymnego, i złecenie JPP. Kancierzom upomnienia się u JP. Ministrow Peterzburgskiego i Berlińskiego o powrócenie zaległych podatkow z zajętych Prowincyi, i takowego zalecenia podaie projekt.

JP. *Krasnodębski* Liwski wnioskowi podwyższenia podatkow sprzeciwia się. Zmnieyszenie liczby Generalow, Ministrow, i niepotrzebnych przy magistraturach officyalistow doradza.

Król Jmć pochwala wniosek JP. Kafzt: Woyn: radząc zalecenie Kanclerzom, aby się upomnieli o zaległe podatki w zajętych prowincyach, i że to upomnienie się iako o własność swoią, nie będzie krokiem legitymacyi zaboru dowodzi.

Czyta JP. Sekretarz nayprzod Projekt zatrzymania listy Cywilney, i Officerom od pułkownika poczawszy, a zaś Officyalistom Skarbowym, od stopnia Regenta. Potym zalecenie Kanclerzom upomnienia się o zaległe w zajętych prowincyach podatki.

JP. *Rokitnicki* Płocki nayufilniey konieczność utrzymania woyska popiera, na protunkowy podatek zgadza się, i w tym celu ułożony podaie projekt, oraz wierność i przywiązanie cnotliwych Officerow, nie chcących przejść w służbę obcego woyska, chce mieć nadgrodzonemi przez zapewnienie onym w terażnieyszym, lub przyszłym etacie, aby rangi ze skarbu Rzpltey opłacone były, iesliby który chciał one zprzedać.

JP. *Mikorfski* Wyszogr: przekłada konieczność nayrychleyszego wynalezienia na utrzymanie woyska funduszu, projekta w tej mierze wniesione popiera, i JP. *Haumana* Podpułkownika w Regimentcie *Malczewskiego*, i *Indziej* JPP. *Gorskiego* i *Sierakowskiego* w zagarniętych kor-

pusach mieysce i plac swoy utracających , względem J. K. Mci i Stanow poleca.

Król Jmć oświadcza , iż uczyniony względ na *J.P. Haumana* uważa iak gdyby dla siebie okazany , pochwała cnotę i talenta jego , oraz przywiązanie ku Oyczyźnie , dla której życie i majątek poświęcał.

J.P. Marszałek W. Lit: sądzi woysko potrzebnym , gdy obok niego formę rządu uyrzy. Wnieiony projekt formy rządu przez *J.P. Ogińskiego* Podsk: W. Lit: twierdzi być cofnionym , czyni ofiarę z pensyi swoiey , lecz chce wiedzieć komu się dostanie. Przeciwiąc się *limicie* , żąda z pośrzod Seymu wyffania Delegacyów do wyexaminowania wszystkich Magistratur.

J.P. Golyński Czern: wnosi projekt zalecenia Kommissyom Skarbowey i Woyskowej , aby przyniosły rapport stanu Kafs , iakie zostały przez woyska obce zajęte.

J.P. Ozarowski Kaszt: Woyn: zgadza się na żądane uwiadomienie od Kommissyow o stanie kafs Cywilnych , co zaś do kafs Woyskowych donosi , iż na odezwę od Konfederacyi Generalney do *J.P. Ambassadorsa* uczynioną , wypadła Rezolucya , i iuż nawet *Generał Trokin* z przydanemi osobami został wyznaczony , aby wraz z wyznaczonemi z strony Rossyjskiej , objaśnił się o stanie kafs wszystkich zajętych karpufow.

Król Jmć równie dla wspomnionych przyczyn , iako dla ułatwienia koniecznie wyrażonych okoliczności , oświadcza potrzebną być prorogacyą Seymu.

J.P. Marszałek seym: czyta dodatek do projektu Prorogacyi , aby przed wszystkiemi nayprzód materye woyskowe decydowane były.

J.P. Gosławski Sandom: *Oddaies N. Panie* sprawiedliwość cnotcie , zasługom zaletę , mówiąc za *J.P. Haumanem* Pod-Pulkownikiem. *Mąż 1.1* , kiedy niedawno Polak w boiu orężem bronil swoiey ziemi , na nic niewzględnny , życie na szaniec niosąc , dowiodł dzielność męstwa Polskiego , równie i znajomość sztuki wojenney z odwagą

połączony. Wiadoma żołnierzka tego, szczególnie pod Zieleńcami i Dubienką dystrykcya: On najpierwszy znak wysokiego honoru dla swego meštwa odebrał, który iak i drudzy za rozkazem Nayiaś: Konfederacyi złożyć musiał. Po złożeniu broni, dał nowy dowód wierności i przywiązania dla swej Ojczyzny, gdy zagarniony pod obcą przemoc, porzuciwszy rangę Pod-Pulkownicza, do której dojechał zaletnie zasługiłożył, zostawiwszy wszystko, co stanowić mogło jego majątek, żał tylko smutny z oddziału od swojego Regimentu unosząc, powraca z tą wiernością i chęcią bronięcia Ojczyzny, iaka jest cnotliwego obywatela cechą. Mówi do Ojczyzny, jeszcze mi oręż obcy niewydarł z łona, serca chęci bronić ciebie, jeszcze mam życie dla ciebie, z którego w każdym momencie dać ofiarę. N. Stany. Któżby z nas cenił nieumiał jego meštwa? któżby nieczuł jego ofiary? iaką niesie dla swej Ojczyzny? Spodziewam się przeto N. Stany, iż i pierwszego nieplonne dowody, i drugiey ofiary; gdy mówi nawet Król dobry za nim, co umie cnotliwe nadgradzać czyny, uwieńczyć nadgroda, która w Xiegach będzie Dziełem waszey sprawiedliwości. Oddawszy hold cnotcie, sprawiedliwość meštwa tego Męża, proszę was Nayiaś: Stany, byście mu z zasług i stopnia w woysku swoim przyzwoite dali miejsce. — Takowy wniosek przez całą prawie Izbę został poparty.

JP. Marfz: seym: oświadcza, że rekomendowani przez Posłow cnotliwi Officerowie, wraz z JP. Kimbarem Chor: Kaw: Nar: w Brygadzie Ur. Dzierzka, Rotmistrzostwa Ur. Ciężelskiego, również dla Ojczyzny okazanych wierności dowodów, spodziewać się mają względów N. Stanów zapewnienia, lecz w swoim miejscu, teraz zaś do toczącej się przystępując materyi zapytuie, czyli projekt limity, czyli prorogacyi ma podnieść? Po długich sporach czyta propozycyą: Czy projekt limity przez JP. Kunickiego Chełm: podany ma być wzięty do decyzji? Czyli projekt prorogacyi przez JP. Łoborzewskiego Czern: podany?

Ma być wzięty do decyzji projekt limity *Affirmativé*.

Ma być wzięty do decyzji projekt prorogacyi *Negative*.

Gdy się zakończył *turnus* było wotow.

Senatorow i Ministrow *Affirmative*. — —

Negative 8.

Stanu Rycerskiego *Affirmative* 24.

Negative 71.

Junctim Affirmative 24. *Negative* 79.

Utrzymane większością wotow, gdy zostało wzięcie projektu prorogacyi do decyzji, JP. Marszałek seym: takowy głosi, na który gdy iednomyślna niezachodzi zgoda, i niektórzy chcą do dnia 8. inni do dnia 15. prorogacyi, JP. Marsz: seym: głosi propozycją *ad turnum*: Czyli prorogacya Seymu ma być do dnia 8. Sierpnia *inclusivè*, czyli do dnia 15. tegoż Mca roku bieżącego?

Ma być do dnia 8. Augusta *Affirmative*.

Ma być do dnia 15. Sierpnia *inclusivè Negative*.

Na takową propozycją nayprzód przez JX. Referendarza Senatowi, potym przez JP. Marsz: seym: Stanowi Rycerskiemu ogłoszoną szedł *turnus*. Wypadło wotow z Senatu *Affirmative*. — —

Negative 8.

Z Stanu Rycerskiego *Affirmative* 27.

Negative 72.

Junctim Affirmative 27. *Negative* 80.

Po ogłoszeniu większością wotow zadecydowaney prorogacyi z terminem do dnia 15. Sierpnia roku bieżącego *inclusivè*. — Xże Kanclerz Kor: z woli J. K. Mci sessyą seymową na dzień następujący na godzinę 11. z rana solwuie.

Sessya Seymowa 53cia dnia 30. Lipca we Wtorek.

Za przybyciem J. K. Mci po otworzeniu przez JP. Marszałka seymowego sessyi, o godzinie 11. przed południem JP. *Drewnowski Łomż*: projekt handlowy z Królem Jmcią Pruskim przez siebie podany, chce mieć podniesionym.

JPP. *Stoiński* Lubelski, *Mikorski* Wyszogr: *Karski*, *Szydłowski* Płoccy, *Gosławski*, *Bleszyński* Sandomirscy, i inni podniesienia materji woyskowej żądają.

JP. *Choynowski* Wizki popiera materją woyskową, na żadne traktowanie z Dworem Berlińskim przed ukończeniem zupełnym z Dworem Peterzburgskim nie pozwala.

JP. *Bogucki* Wyszogr: podniesienia projektu przez JP. *Mikorskiego* Wyszogr: podanego, zalecającego Kanclerzom podanie Noty JP. *de Buchholtz* z zapytaniem czyli Traktat 1773. i allians ostatni ma za niewzruszone? albo nie? doradza.

JP. *Kulwiec* Oszmiański nieprawność żądań Króla Jmci Pruskiego, i niepodobieństwo skłonienia się do nich w nayżywszych wyrazach przedstawia, oraz traktowaniu z Dworem Berlińskim naymocniey sprzeciwia się, żądając podniesienia projektu JP. *Mikorskiego* Wyszogrodzkiego.

JP. Sekretarz seymowy czyta ow Projekt JP. *Mikorskiego* Wyszogr: zalecający podanie Noty przez Kanclerzow JP. *de Buchholtz* z zapytaniem, czyli traktat 1773. i Allians ostatni ma za nie wzruszony? jakie powody były zaięcia prowincyow? oraz żądania ewakuacyi woysk z kraiow Rzpltey.

JP. *Podhorski* Wołyński mieni bydz potrzebę traktowania z Królem Jmcią Pruskim, żądając, aby projekt JP. *Drewnowskiego* Łomżyński: był czytany.

JP. *Suchodolski* Kaszt: Smol: Traktaty, umowy, i alianse, oraz wszystkie postępowania z Rzpltą Dworu Berlińskiego wytyka, charakter Dworu tego wystawia, przyczyny nieszczęść Rzpltey, i poróżnienia się Rzpltey z Dworem Peterzburgskim, obietnicom i przyrzeczeniom Dworu Berlińskiego przyznawanie, traktowaniu wszelkiemu z tymże Dworem przeciwni się, potrzebę oczekiwania odpowiedzi na zgłoszenia się do Dworów zagranicznych uczynione dowodzi, i podaje propozycją *ad Turnum*, czyli traktowanie z Królem Jmcią Pruskim, ma bydz zaraz

rozpoczęte? czyli po ukończonym traktowaniu z Dworem Peterzburgkim?

JP. Marszałek Seym: donosi o oddaney mu w tym momencie Nocie od JP. Ambassadora Rosyjskiego. (Ta znajdzie się w dodatku.)

JP. *Włodk* Rawski dowiodłszy w podanych Notach wyraźną wolę Dworu Peterzburgs: abyśmy traktowali z Dworem *Berlińskim* mocne tychże Dworów złączenie się w zamiarze zaięcia Prowincyow Rzpltey okazuje, konieczność wyznaczenia Delegacyi do traktowania z Dworem *Berlińskim* dowodzi, i czytania projektu JP. *Drewnowskiego* Łomż: żąda.

JP. *Skarżynski* Łomż: zalecenie negocyowania z Królem Jmcią Pruskim szkodliwym bydź dowodzi, niedokładność projektu JP. *Drewnowskiego* okazuje, i skutki okropne z tylokrotnego niedotrzymania traktatow przez Dwor *Berliński* wylicza. Przy nie możności odebrania zaiętych Prowincyi, możność nie potwierdzania zaboru przedstawia, i za podniesieniem projektu JP. *Mikorskiego* Wyszogr: mówi.

JP. *Wereszczaka* Brzelki Lit: nayście granic i Kraiow Rzpltey przez Króla Jmci Pruskiego co do nieprawności dowodzi, wyznaczeniu Delegacyi do traktowania z tymże Dworem sprzeciwia się, wszelkiej negocyacyi przed ewakuacją woysk nie dozwała.

JP. *Białozor* Zmudzki nie pierwey zezwolić na traktowanie z Dworem *Berlińskim* oświadcza, aż ewakuacja woysk Pruskich nastąpi, i takowy dodatek podaje.

JP. *Ankwicz* Krak: powtarzane często w Izbie seymowej zdania, że niemasz innego sposobu ratowania Oyczyzny, iak zupełną ufność w pośrednictwie *Najias: Imperat:* dowodzi. Zaręczenie tego pośrednictwa poprzednią Notą JP. Ambassadora, po rozpoczętym negocyowaniu z Królem Jmcią Pruskim, ile potrzeba wymagać będzie uważa; Oświadcza się za Projektu JP. *Drewnowskiego* Łomżyńskiego podniesieniem.

JP. *Lobarzewski Czern*: Projekt JP. *Mikorskiego* roztrząsa, niedostateczność onego wytyka, i łączy się z zdaniem JP. *Ankwicza* za Projektem JP. *Drewnowskiego Łomżyńskiego*.

JP. *Marszałek seym*: w niezachodzącej na żaden z Projektów jednomyślności, żąda od J. K. Mci, aby przelożeniem swoim skłonił umysły na stronę, jaką uzna być potrzebną.

JP. *Gostawski Sandom*: Ile żądrofzcie Królowi Pruskiemu, że jest szczęśliwy mając za sobą w tej izbie poparcie, tyle boleć mi przychodzi, że go własna Ojczyzna za sobą u nas nie znajdzie. Nieodprzeczam ia negocyacji z Królem Pruskim, mówię że jest potrzebna, by nam Króy od swego woyska uwolnił, za żywienie tegoż i inne ztąd poniesione szkody nadgrodził, w tym celu negocyować z nim potrzeba, lecz czemu spytać się wprzód nie mamy? czy Alians z nami zawarty, o który sam się do zeszłego Seymu ubiegał, trzyma? a który my w naszym z strony naszej nie naruszyl, czemuż mówię ten szczebel co z konieczney wypada potrzeby przestąpić chcemy? Projekt JP. *Mikorskiego Wyszogr*: radzący za pytanie się Króla Pruskiego, czy Alians z nami zawarty dochowuje? trafia do mego przekonania. Jestem za nim, który gdy już przeczytany, proszę JP. *Marszałka seym*: aby czyli okrzykiem jednomyślney zgody, czyli większością zdań seymujących był nieodwłócznie decydowany.

Król Jmć: Wezwany ostatnim głosem Marszałka seym od wynurzenia w tej okoliczności zdania moiego, uważałem zdania seymujących Posłów, usty dopiero mówiącego cnotliwego Posła, w zapytaniu, iak postawimy w miejscu obok siebie Akcess do Konfed: Targ: z czynami seymu niniejszego? Na tożnasy odpowiedzi nie mam, iak tę, iaką przed dwoma tygodniami oświadczyłem, iż uczyniłem przed Rokiem Akcess do Konfed: w przedsięwzięciu nie odstąpienia naymniejszej części Kraiu. Taż Konfederacya gdy nagliła o zwołanie seymu, uważałem wyraz czyniących z niemi Potencyow, że chcą mieć z Narodem wolnym do czynienia, na tym fundamencie na począ-

ku seymu uczynilem oświadczenie, że w żaden sposób nie może Narod do niczego gwałtownie być przymuszonym, lecz poźniej doznaniem gwałtu, i Narodu zniewoleniem, oczewiście dozwoliliśmy na to, czego od nas żądano, z wystawieniem gwałtu i przemocy, taką i dziś na zapytanie odpowiedź daię. W materji zaś wniesionych projektów żądam zdania Senatu, gdyż sobie nie przypisuję tego światła, któreby Stany seymujące zupełnie objaśnić mogło.

Xże *Lubecki Piński*: Prawem wskazany środek w niezayściu zgody na propozycyą, podaie przez zapytanie, czyli ma iść propozycya? albo nie?

Xże *Sulkowski Kancl*: Kor: radzi, aby dogadzając projektowi JP *Mikorskiego* Wyszogr: przez napisanie żądanej do JP. *de Buchholtz* Noty, dogodzić razem drugiemu, przez dozwolecie, aby był przeczytany.

JP. *Bleszyński Sandom*: „Lubo nie spodziewam się być tak szczęśliwym, abym środkiem podanym, ułatwił spór izby, wywiązując się iednak z zdania, iakie mi przekonanie podaie, przedstawiam uwagę, iż projekt JP. *Mikorskiego* Wyszogr: determinujący zapytanie, czyli Król Jmć *Pruski* utrzymaie zawarta z Rzpłtą Traktaty, albo nie? nieodsuwa materji handlowey projektem JP. *Drewnowskiego* zajętey, owfzem wyraźniey do iey decydowania ułatwia drogę, że zaś Prawo 1768. mówi, iż projekt od Posta podany po wyszłej deliberacyi w izbie przeczytany, *unanimitate vel pluralitate* decydowany być powinien, zatym gdy nie zachodzi iednomysłna zgoda na projekt JP. *Mikorskiego*, któren i z deliberacyi wyszedł i w izbie w tym momencie przeczytany został, należy niezwłocznie przystąpić do decyzyi onego *per turnum*, a po zadecydowaniu czy projekt ten JP. *Mikorskiego* spadnie, czy się utrzyma, zaraz projekt JP. *Drewnowskiego*, iako z deliberacyi wyszły, przeczytany i decydowany być może, ieden bowiem drugiemu bynajmniej niesprzeciwia się, ta tylko między nimi iest różnica, iż ieden podaie sposoby do odwrócenia nie-szczęścia, a przynajmniej przedłużenia go, drugi zaś

takowe nieszczęścia przybliżyć się zdaie, a zatym później decydowanym być może."

JP. Marsz: seym: przez JP. *Rokossowski*go Chelmu: podaną śródkiującą propozycyą podnosi: Czyli projekt JP. *Mikorskiego* ma być czytany i decydowany? Czyli projekt JP. *Drewnowskiego*?

JP. *Zaluski* Sandom: inną formuie propozycyą, czyli projekt JP. *Drewnowskiego* ma być czytany? albo nie?

Gdy obydwie nieznamyduią powszechney zgody; JP. *Młodzianowski* Roż: radzi wziąć się śródka przez Xcia *Lubeckiego* Pińskiego podanego, przez zapytanie, czyli ma być wzięta do deliberacyi propozycyą? albo nie?

Czyta JP. Sekretarz seymowy Prawo stołowne do rozwiązania tego sporu. Gdy sprzeczne długo były tłumaczenia czynione; iedni do JP. Marsz: seym: o skutek tego Prawa za projektem JP. *Drewnowskiego*; drudzy z mocy tegoż Prawa projektu JP. *Mikorskiego*, inni podniesienia śródkiującey propozycyi domagali się; JP. Marsz: seym: od przychylenia się do którego-kolwiek z rozróżnionych zdań wstrzymuie się.

Mocne przeciwko temu wielu Posłow powstają glosy. Nakoniec

Król Jmc: *Przy nayskrupulatniejszy* poważeniu Prawa, to iest nieochybne, że w Seymie Konfederackim pluralitas decydować powinna, a że o tej większości przeświadczyć się nie można, niepolicywszy kressek, tego zaś dopełnić niepodobna, tylko przez wotowanie, do którego stołowniejszey propozycyi nie widzę, iak już podaną od laski, która z propozycyow ma być utrzymana po zadecydowaniu propozycyi, przystąpi się do decyzji materyi. Innego śródka nie widzę, innego doradzić nieumiem.

JP. *Szydłowski* Płocki: „Przymuszonym będę dawać „zdanie moje na projekt, którego nierozważyłem, „chciałbym znaleźć ten wzgląd dla siebie, który od „samego W Pana Mci Panie Marszałku przez innych „kolegow w podobnym zdarzeniu żądany był popar-

„tym, nie miałem tego projektu sobie komunikowanego, nikt mi go nie oddał, wzywam na to świadectwa kolegów, jeśli od kogo miałem komunikowany, rzecz jest interesująca Ojczyznę, potrzebuje namysłu, nieprzytosi dla menażu czasu sakryfikować los Ojczyzny na nierozważne decydowanie, staię zatym przy żądaniu moim, i chcę aby do iutra zostawiony projekt, nietracąc na zwłocę zyskiwał w dojrzałym namyśleniu i rozważney decyzyi.”

JP. Marfz: seym: głosi: Czyli propozycya JP. Mikorskiego, za wzięciem projektu iego, ma być przyjęta? Czyli propozycya JP. Rokossowskiego Chełm: za projektu JP. Drewnowskiego przyjęciem?

Ma być wzięta propozycya JP. Mikorskiego *Affirmativé*.

JP. Rokossowskiego Chełmskiego *Negativé*.

JX. Referendarz Lit: czyta takową propozycyą ad turnum Senatowi, po skończeniu którego wotowania, podobnaż została ogłoszona ad turnum propozycya Stanowi Rycerskiemu.

Znalazło się wotow:

Senatorów i Ministrow *Affirmativé* 3.

Negativé 6.

Z Stanu Rycerskiego *Affirmativé* 50.

Negativé 47.

Junctim *Affirmativé* 55. *Negativé* 53.

Po ogłoszoney równości zdań, proszą Króla Jmci o rozwiązanie *paritate*.

Krół Jmc: „Dogadzaiąc obudwóm stronom, iestem w zdaniu, niech propozycya JP. Rokossowskiego Chełm: ma górę, a zaś podług projektu JP. Mikorskiego Wyfzogr: aby zaraz iutro napisana, i JP. de Buchholtz komunikowana była Nota decyduię, i sessyą solwuię na iutro na godzinę 3. po południu.

Nota gW. Ambassadorowi Rossyjskiemu podana.

Niżey podpisani z rozkazu wyraźnego J. K. Mci i Stanów pod zwiazkiem Konfederacyi na Seym zgromadzonych,

maia honor przelożyć JW. Posłowi Wielkiemu extra-ordynaryjnemu i pełnomocnemu N. Imperatorowey całej Rosji, widoczne powody zdolne do oddalenia żadaney inieniem Dworu *Berlińskiego* Cessyi krajow Rzepltey przez woyska Pruskie w roku terażniejszy obiętych.

Wiadomo jest, że Traktaty 1773. i 1790. nie tylko zapewniają Rzepltey od Dworu *Berlińskiego* posiadłą krajow, lecz nawet gwarantują ich obronę.

Zadne ubliżenie ze strony Polskiej tym Traktatom nie jest, i nie może być okazane, a naprzeciw Rzeplta od roku 1773. nieprzesławała w częstych Notach czynić Reklamacye o wyraźne im uchybienia, i niedopełnianie ze strony Dworu *Berlińskiego* opisów w różnych Artykułach Traktatu 1773. który zapewnia obywatelom Rzepltey Polskiej wolny handel we wszystkich Państwach N. Króla Jmci Pruskiego, i trauzyt podobnież wolny wszelkich produktów Polskich przez kraie Pruskie do innych dalszych.

Dzielo 3go Maja nie może także być przytaczane od Dworu *Berlińskiego* za powód zaboru krajow Rzepltey, gdyż są autentyczne dowody naywyraźniejszyey approbacyi tego Dzieła ze strony Króla Jmci Pruskiego, który oświadczył nawet, iż w nim znajduie swe własne dogodności.

Co do zarzutu *Jakobinizmu* dostatecznie już tylu poprzedniczemi odpowiedziami dowiedzionym zostało, iż ta tak szkodliwa nauka nigdy w łonie Narodu Polskiego mieysca nie znalazła, i że Rząd Polski przedsiębrał nayostrzejsze i nayskuteczniejszye środki dla przeszkodzenia, iżby ta nauka w Polsce się nie rozkrzewiała za staraniem Emisłaryuszow iakichkolwiek, którzyby do tego celu użyci być mogli.

Stany seymujące Rzepltey zostaiąc zatym w przekonaniu, iż żadnego nie dały powodu Królowi Jmci Pruskiemu, któryby go mógł autoryzować do zaboru krajow Polskich przez woysko jego obiętych; zleciły wyraźnie niżey podpisany, iżby przez Notę w przelożeniach iak nayusilniejszych udali się do N. Imperatorowey Jmci tey wielkomyślney i sprawiedliwej Monarchini z prozbą, ażeby raczyła skutecznie przez wysokie wdanie swoje do Króla Jmci Pruskiego, odwrócić nieszczęścia, któremi Polska bez żadney winy ze strony swojej widzi się zagrożoną i już otoczoną.

Stany seymujące z tym większym zaufaniem niosą prozbę do N. Imperatorowey Jmci, iż już świeże dały dowody tak znakomitey dla tey Monarchini ufności i powolności.

W tym przełożeniu niżej podpisani dopełniają wyraźne rozkazy, króre odebrali od J. K. Mei i Stanów seymujących.

Dan w Grodnie dnia 27. Lipca 1793. R.

(podpis) Antoni Xze Sułkowski Kancl: W. Kor:
Kazimierz Hr: Plater Podkancl: W. X. Lit:

Nota odpowiednia JW. Ambassadora Rossyjskiego.

Niżej podpisany Extra-ord: i Pełnom: W. Posel Najias: Imperatorowey Jmci wszech Rosyi, natychmiast odpowiada na Notę pod dnieniem dzisiejszym podaną, a z deliberacyi wczorajszey Najias: na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów wypadła, przez którą Stany żądają przyczynienia się Najias: Imperatorowey Jmci do negocyacyi mającey się rozpocząć z Ministrem Najias: Króla Jmci Pruskiego. Lubo ten nowy dowód zupełney Najias: na Seym Skonfederowany zgromadzonych Stanów usności w Najias: sniejszey jego Monarchini jest dla niżej podpisanego nader chlubny; atoli on nie może bez nadwężenia swojej Instrukcyi, iako też świeżo nadesłanych naywyrażniejszych rozkazow, skłonić się na żadną zwłokę względem rozpoczęcia negocyacyi, żądaney nie tylko przez Ministra Króla Jmci Pruskiego, ale też oczwiscie nawet przez samego niżej podpisanego w różnych Notach, przez niego podanych od początku Seymu, zwłaszcza zaś przez Notę de die 17. (28.) Czerwca podpisaną wspólnie z Ministrem Najias: Króla Jmci Pruskiego w wyrazach bardzo iasných.

Niżej podpisany widzi siebie więc w powinności oświadczyć, bez wahania się Najias: na Seym Skonfederowany zgromadzonym Stanom, że nie masz dla nich innego szrodka do powzięcia nad ten, ażeby rozkazać rozpocząć bez straty czasu negocyacyą z Ministrem Pruskim, umacniając też samę Deputacyą Instrukcyą i Plenipotencyą należytą Łatwości, które Najias: Stany okażą w biegu negocyacyi z Dworem Berlińskim, będą służyć naturalnie miarą do przyczynienia się, które Najias: Imperatorowa Jmć będzie tożyla ze skwapliwością, ażeby urządzić tak ważne dla Najias: nniejszey Rzpltey interesy.

Też same Łatwości będą oraz służyć do sklonienia Najias: Króla Jmci Pruskiego do okazania chęci życzliwych względem obiektow handlu, i innych, które mogą być podane przez Deputacyą w biegu negocyacyi.

Jest tedy w istocie naygłówniejszym dla Rzeczypospolitey interesem, ażeby Najias: na Seym Skonfederowany zgromadzone Stany uchwalily natychmiast Instrukcyą i Pla-

nipotęcyą należytą, końcem rozpoczęcia rzeczoney negocyacye z Ministrem Nayas: Krola Jmci Pruskiego.

Nizey podpisany kończy upewnieniem Nayas: Stądow, że będzie miał sobie za powinność przyczyniac się, ile razy będzie o to rekwirowany, do rzeczoney negocyacyi, ktorey zupełne ukończenie świezo mu jest przepisane przez powtorne Nayas: Imperatorowey Jmci rozkazy. Działo się w Grodnie Dnia 16. (27) Lipca 1793. Roku.

(podpisano:) Jakub de Sievers.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Z Londynu dnia 19. Lipca. W Portsmouth Flota Admirala Howe ma 1,016. armat, trzy okręta od 100. 13. od 74. a 2. od 64. armat.

Vice-Admiral Boyer towarzyszy tey Flocie z kilką liniowemi okrętami, przy których są fregaty nazwane Portugalia i Hollandya. Niewiadomo te wszystkie dokąd płyną.

Przy Harwich wielki oboz założony będzie, dokąd z Cekauzow znaczną artylleryą wyfstano.

Minister Polski JPan Bukaty podał Notę Lordowi Grenville dnia wczorayszego, w ktorey przekłada medyacyą do Dworow Peterzburzkiego i Berlińskiego względem zaborow kraiu nowo poczynionych.

W wyższej Izbie Parlamentu Irlandzkiego od W. Kanclerza stanął Bill przeciwko Klubom; a w niższej Izbie uchwalono iednomyślnie Królowi 269,000. funt: szterl: mniej pięcią tyśiącami, niż Kanclerz podał.

D A N I A.

Z Helsyngoer d. 25. Lipca. Pozawczoray Flota Rossyjska od 36. okrętow liniowych przy wyspie Moen kotwice zarzuciła. Niewiadome iey przeznaczenie.

Król Jmc znajdował się na rewii woyska, które z 15. tyśięcy ludzi złożone przy Norderfield i Osterfield pod kommendą Królewica następcy tronu okazywało ewolucye woienne.

FRANCYA.

Z Paryża d. 13. Lipca. Według powszechnych wieści, Proceśs Królowey rozpoczęty będzie.

Mamy wiadomości z listow, które iednak potwierdzenia potrzebują, że Hiszpani wysłedli na ślad Korsyki, wyspę na imie Ludwika XVII. obięli w Possessyą, i Paolego Gubernatorem ogłosić kazali.

Naszemu Posłowi w Stanach Północney Ameryki Panu Genet 600,000. fasz mąki w podarunku, iako i innym agentom Narodowym wyznaczono.

Dnia 14. Lipca. Wprowadza do Konw: Narodowywateł Bentabolle zażkarżenie Charlotty Cordé, która przebrawszy się za kuryera do obywatela Duperrét z miasta Caen przybyła. Pakiet listów iey, oddany był Biskupowi Fauchet. Okoliczności tego zabójstwa są następujące: Charlotte Cordé kończąca za dni 15. wieku swego lat 25 okazuje się być gotowa z weyrzenia samego do zupełney na wszystko determinacyi. Ma dowcip, wdzięki, piękność i talią przecudną. Bilet iey do Marata pierwszy był w słowach: Przybyłam z Caen. Miłość twa ku Ojczyźnie przekonywa mię, iż wiadomości doniesione o nieszczęsnych przypadkach tej części Rzpltey, przyniosą ci prawdziwe ukontentowanie. Proszę na moje przybycie do siebie czekać.

Wczora zrana chciała wnićć do Marata. Niepuśczoneo. Posłała więc bilet następujący: Pisałam do W Pana dziś rano. Czy doszedł moy bilet rąk jego? Nieodmówisz mi W Pan, widzenia się z sobą. Dość tego, że jestem nieszczęśliwa; tym samym prawo mam, abym na siebie iego ściągnęła uwagę.

Wczora wieczorem znowu szła do Marata. Wnićć pozwolono. Wszczęła rozmowę o rokofszu Calvados. Rzekł Marat: Nie długo ten potrwa, gdyż czeka śmierć zdrajców. Na te słowa dobywa puginatu i topi go we wnętrzościach kollegi naszego (mówi Chabot okazując ów puginat Konwencyi.) Raz był tak fatalny, że Umieram! zawołał tylko, i skonął. Wpada nagle iego służebna i wrzaskiem okrutnym

przeraża wszystkich. *Charlotta* wychodzi śmiało, przytomni ją wtrzymują. Mogłaby była sobie odjąć życie, tego nieuczyniła jednak. Znalaziono przy niej w monecie 150. liwrow, a 140. w asygnatach, pod pierściami zaś pochwy owego pugiuału i Adresu do Francuzow. Rodem jest ona z *St Saturnin* blisko miasta *Sées*, córka Jana Franciszka *Cordé* koniufzego niegdyś Ludwika i Pani *Charlotte Godier* żony jego. Mieszkała zwyczajnie w *Caen*. Dano iey ztamtąd paszport na przybycie do *Paryża*.

N I E M C Y.

Z *Berlina* d. 27. *Lipca*. Wczóray o południu *Fliegel* Adjutant Major *Graf v Medem* w asyftencyi 40. postylionow przynioff wiadomość o poddaniu się *Moguncyi*, i *Cassel* dnia 22. t. m.

PUNKTA KAPITULACYI

Urzędownie podane od Majora *Brygady d'Oyré* *Kommandanta en Chef Moguncyi i Cassel*.

Artykul 1wszy. Woysko *Francuzkie* poddaie *Krolowi Jmci Pruskiemu* *Miasto Moguncyą i Cassel* ze wszystkimi murami, wałami, fossami, *in statu quo* przedtym były, z artylleryą tam należną, i *Francuzką*, takoz z *ammunicyą woienią*, oprócz niżej wyrażonych *excepcyi*.

Art: 2gi. Garnizon *wymaszeruie z honorami woyskowemi*, *bronią*, *bagażami*, i ze wszystkimi do siebie należącemi rzeczami. — *Pozwolono, z warunkiem, iż Garnizon przyrzeka od daty ninieyszey przez 12. miesięcy nie służyć przeciwko mocarstwom skombinowanym, gdy zaś kryte wozy znajduią się, Król Jmci Pruski każe ons zrewidowat.*

Art: 3ci. *Pozwolono będzie Garnizonowi Działa Regimentowe i skrzynie prochowe z sobą zabrac.*
Odrzucono ten Artykul 3ci.

(Reszta w Dodatku.)

DODA-

KORRESPONDENTA KRAJOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*Wtorek dnia 6. Sierpnia 1793. Roku.*

Z Warszawy dnia 6. Sierpnia. W przeszłą Sobotę dnia 3. tego mies: zapadłszy nagle JX. Antonin Przewoźnikowski Biskup Bolimowski, Scholastryk Gnieźnieński, Proboszcz Łowicki, Kawaler Orderu Sgo Stanisława, przed trzema laty Prezydent Trybunału Kor: po dwu dniowej chorobie z tym się pożegnał światem. Pogrzebiony jest u JXX. Kapucynów.

Z Chelmsna dnia 27. Lipca. Odprawił się akt ślubu i wesela wspaniałego JW. Maryanny Polityłowny Kaszt: Chelmskiej, z JW. Wincentym Karszą Podstolim Podolskim, Rotm: Kaw: Narod: Orderu Sgo Stanisława Kawalerem w dobrach mieście Woyłowicach JWW. Polityłow Kasztelaństwa Chelmskich rezydencyonalnych, na których JWW. Karszowie Podstolstwo Koronni, i obydwóch domow połączonych dystyngwowane familie, iako to Xżta Ichmość Czterwertyńscy, JW. Hulewicz Regent Kor: JWW. Sosnowscy i inni, tudzież liczne i zacne obywatelstwo tak Ziemi Chelmskiej, iako i z Wdztwa Wołyńskiego przybyłe znaydowali się, przez dni kilka bawiąc z ukontentowaniem zupełnym JOO. i JWW. familii i przyjaciół.

*Nota sJP. Ambassadora Rossyjskiego Stanom Seymuięym
dnia 30. Lipca podana.*

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Wielki Poseł Nayiasnieyszey Imperatorowey Jeymci Wszech Rosfyi, biorąc z rozkazu Nayłaskawzey swoiey Monarchini, żywe uczestnictwo w skutku Negocyacyi sP. Buchholtzowi Posłowi Extraordynaryinemu i Ministrowi Pełnomocnemu Nayiasnieyszego Króla Jmci Pruskiego zleconych, nie mógł widzieć bez ubolewania, że się codzienne czynią zatamowania w obradach Seymowych względem wydania Instrukcyi i Plenipotencyi potrzebney, których rzeczony Minister żądał

inż przez swoją Notę do die 10. tego Miesiąca, a które do-
 tąd ieszcze nie są uchwalone. Tym sposobem Sessya wczor-
 rajsza wcale była strwoniona, jak wielu innych Sessyi, na
 których roztrząsane objekta żadnego nie małą związku z
 rzeczoną tak ważną materyą. Niżey podpisany, obawiając
 się, ażeby ieszcze tak dzisieysza Sessya, jako też może i
 wielu innych na niczym nie spełzły, widzi siebie przymu-
 szonym oświadczyć Nayiaśnieyszym na Seym Skonfederalo-
 wany Zgromadzonym Stanom, że ma rozkaz nalegać o
 prędkie rozpoczęcie Negocyacyi z JP. Ministrem Pruskim,
 i o uchwalenie bez żadney zwłoki Instrukcyi i Plenipotencyi
 należytey. Działo się w Grodnie dnia 15. Lipca 1793. Roku,
 (Podpisano) *Jakob de Sievers.*

W przeszłej Korrespondencyi Nro 62. na karcie 1264. w
 opisanii sessyi seymowych, gdzie wyrażono JP. *Ogiński* Pod-
 skarbi Nadw: dziękuje za konferowane Ministerium, popraw:
 JP. *Ogiński* Podskarbi W. W. X. Lit: ma głos, który gdy
 umieścić dla objaśnienia Publiczności dziś nie możemy w pi-
 śmie naszym, w następującym to sobotnim dopełniemy Nu-
 merze 64tym.

N I E M C Y.

Reszta Punktow kapitulacyi Moguncyi i Cassel.

Art. 4'y. Kommendanci i inni Officyerowie, Kom-
 missarze woieni, Szefowie, onych służący: i Ad-
 ministradorowie, zgoła każdy i wszyscy Frncuzcy
 poddani, należące do siebie konie, wozy, i inne efe-
 kta zabiorą. — *Zgodzono się.*

Art. 5ty. Garnizon po podpisaniu Kapitulacyi zo-
 stanie ieszcze 48. godzin dla przygotowania się do
 marszu, a gdy to nie wystarczy, tedy ieszcze 24. go-
 dzin bawić się mu będzie wolno. — *Zgodzono się.*

Art. 6sty. Nie ma być bronno Kommendantom ie-
 dnego lub 2. Kommissarzy wysłać do Francyi dla
 wypłacenia długow zaciągnionych. Ci Kommissarze
 otrzymają paszport od Króla Jmci Pruskiego, aż
 do przystawienia takowych długow, lub po podpi-
 saniu tych punktow, Garnizon uprasza Króla Jmci
 Pruskiego o wydanie zakładników, dla których wszel-

kie bezpieczeństwo od Króla Jmci Pruskiego zaręcza się. — *Pozwolono.*

Art: 7my. Garnizon Francuzki na 3. kolumny podzielony maszerować będzie. Każdemu dla bezpieczeństwa przydana będzie eskorta od wojska Pruskiego, aż do granic Francuzkich, a Generałowi *d'Oyre* nie ma być bronnym Stabs Officerów i Kommissarzów wprzod wyśłać dla postarania się o prowiant i inne potrzeby. — *Zgodzono się.*

Art: 8my. Gdyby konie i wozy Garnizonu Francuzkiego nie wystarczały dla zabrania bagażów i innych rzeczy, wolno będzie dokupić koni i wozów za słuszną cenę. — *Zgodzono się.*

Art: 9ty. Ponieważ chorzy, a osobliwie ranni bez niebezpieczeństwa ładem przeprowadzeni być nie mogą, przeto kosztem Francuzkim wodą przez *Thionville* do *Metz* mają być zaprowadzeni, a około nich wszelkie starania czynione będą. — *Przyjęto.*

Art: 10ty. Zabronione będzie wejście wszystkim do Moguncyi, póki zupełnie wojska Francuzkie z tego miasta i fortec nie wymaszerują. — *Zgodzono się.*

Art: 11sty. Jak tylko kapitulacya podpisana zostanie, wojska skombinowane obić mogą miejsca, iako to: Fortec, *Karl, Welsch, Elizabeth, St Philipp, Lisecbur*, bramy do *Cassel* i *Wishadsen*, tudzież nową bramę nad prawym brzegiem *Renu* wespół z Francuzkim wojskiem. — *Zgodzono się.*

Art: 12sty. Pułkownik *Douy* Dyrektor arsenału, Podpułkownik *Larybaiffierre* Uuter-Dyrektor, Podpułkownik *Varyne* Chefowie Inżynierów, Chef korpusów artylleryi i Inżynierów Pruskich, w iak naykrotszym czasie podadzą broń, zbiór ammunicyi, Plan, i to wszystko, co do ich rządu należało.

Art: 13sty. Na podanie magazynu i innych efektów zobopólnie Kommissarze wyznaczeni będą. —

Przyjęto.

Art: 14sty dodany. Dezerterowie od Mocarstw skombinowanych wiernie wydani być mają.

Działo się w *Maryernbourg* dnia 22. *Julii* 1795.

Graf Kalkreuth General-Leutnant i kommanderuiący
pod *Królem Pruskim wojskami skombinowanemi.*
D'Oyрэ Brygady General, Kommandant i Chef Moguncyi.

Wyfzedł z druku Numer 15ty Zbioru Mów seymowych,
w którym znajdują się Głosy J.P. imo. Skarżyńskiego Lom-
żyńskiego 2do. Szyzki Liżskiego 3tio Gotyńskiego Czernie-
chowskiego Postów dnia 26. Czer: miane. Ten numer po gr. 12.

DONIESIENIA.

Podaje się do wiadomości iż przez Urząd Ławniczy M. S. W. od-
prawiać się będzie Aukcyja za gotowe pieniądze przy bramie Krakowskiej
w kamienicy Ur. Przechcińskiego Pisarza Asseforyi pod Nro. 534. na rze-
czy następujące. Iako to: Wina węgierskie stare w butelkach, beczkach i
antarkach, srebra, faksnie, i futra męskie i białogłównie, sobols, wcałości,
bielizna, midz, mosiądz, cyna, i fajans, naczynia kuchenne, efekta stolar-
skie i inne różne mobilia tudzież karyty, poizady i różne rekwizyta sta-
ienne &c. A to wdni następujące 12. 13. 14. Mca Augusta 1795. Roku
zaczynać się będzie żrana o godzinie 9tey a po południu o 2giey.

J.P. Salwator de Burgie Neapolitański podaje do wiadomości, iż ma
Wodę która wszelkie defekta leczy zębowe, szkorbutowi zapobiega; i nad-
wężone części umacnia, którą wodą już do 2000. osob od podobnych
uleczył chorob po różnych miastach iako na to ma dowody od znacznych
osob. Można iey dostać za cenę od zll: 4. aż do 18. na piwney ulicy
w kamienicy J.P. Gordona Nro. 109. tenże podeytuuie się uleczyć wszel-
kie defekta głuchoty byle tylko od urodzenia nie pochodzily.

W Niedziele dnia 4. Sierpnia, znaleziony Puglarsik damski, zroź-
nemy sztuczkami angielskimi, w którym jest Pierścionek damski kameryzowa-
ny brylantkami, obrączka kameryzowana, srubka złota, lańcuzek na szyje
złota weneckiego z medalionem i innych drobiazgów, których się nie wy-
licza, czyją by to było własnością niechay się pyta na Nowolipkach w
pobliżu J.W. Soltyka, Murgabięgo Zdżienickiego, za okazaniem słusznych
dowodów odbierze.

Obwieszczają się wierzycciele Star: Zak: Notki Aronowicza aby po
otrzymaney na nich w sądzie Kommissarskim za reškryptem JK. Mei
wysłym, kondemnacie przed tymże sądem z prawami swemi na dniu 17
Mca Sierpnia Roku bieżącego w domu W. Białobrzelskiego stawali, i tam
prawa swoje pod odłądzeniem onych w przeciagu agituiący się Kommissyi
likwidowali

Pewna Pani wysiadając z karety do XX. Piatarów zgubiła Pierścień
fzafrowy owal w środku brylant podługowaty na okolo male brylanty czy-
li też wkościele ktoby znalazł lub słyszał o nim, niech odda do Jonałza
Jubilera na Krakowskie Przedmieście a odbierze w nadgodze czerw: zll. 3.

Znajduie się Partya Piwa ang elskiego świeżego w beczkach za bardzo
pomierną cenę do przedania, życzący sobie nabyć czy to całą partyą czy-
li też na beczki kilka, odbierze wiadomość o tym w kamienicy Walente-
go Herynga Nro. 440. na pierwszym piętrze.

Znajduie się tu w Warszawie na ulicy Długiey w Hotelu d' Alle-
magne. Furman rodem Włoch wyieżdżający do swego Kraju, donosi iż kto-
by sobie z nim życzył iechać do Rzymu, Neapolu albo gdzie się podobą
w tamte strony, niech się tam uda a ugodzi się za mierną cenę.